

Obsah

Předmluva	11
1 Základy účetnictví	13
1.1 Účetní principy	13
1.1.1 Předmět a uživatelé účetnictví	13
1.1.1.1 Předmět účetnictví	13
1.1.1.2 Druhy účetnictví	14
1.1.1.3 Účetní soustavy	14
1.1.1.4 Uživatelé účetnictví a jejich požadavky	15
1.1.2 Účetní zásady	17
1.1.2.1 Základní předpoklady	18
1.1.2.2 Ostatní účetní zásady	18
1.1.2.3 Kvalitativní požadavky	20
1.1.3 Účetní doklady	22
1.1.3.1 Náležitosti dokladů	23
1.1.3.2 Opravy v účetních dokladech	25
1.1.3.3 Oběh účetních dokladů	25
1.2 Rozvaha a její prvky	27
1.2.1 Sestavení rozvahy	27
1.2.2 Změny rozvahových položek	32
1.2.3 Účetní knihy	40
1.2.3.1 Hlavní kniha	40
1.2.3.2 Deník	40
1.2.3.3 Knihy analytických účtů	41
1.2.3.4 Knihy podrozvahových účtů	42
1.2.3.5 Opravy chyb v účetních knihách	43
1.2.4 Obratová předvaha	43
1.3 Základy účtování na účtech stavů a toků	44
1.4 Přejít z daňové evidence na vedení účetnictví	52
1.4.1 Účetní souvislosti při přechodu z daňové evidence na účetnictví	54
1.4.2 Daňové souvislosti při přechodu z daňové evidence na účetnictví	55
2 Účtování dílčích oblastí	59
2.1 Úvod	59
2.1.1 Historický vývoj	59
2.1.2 Stávající právní úprava	60
2.1.2.1 Zákon o účetnictví	61
2.1.2.2 Prováděcí vyhlášky k Zákonu o účetnictví	67
2.1.2.3 České účetní standardy	68
2.1.3 Oceňování	69

2.2 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek	71
2.2.1 Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	76
2.2.2 Odpisování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	87
2.2.2.1 Účetní odpisy	88
2.2.2.2 Daňové odpisy	97
2.2.3 Technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	103
2.2.4 Inventarizace dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	114
2.2.5 Vyřazování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	116
2.2.6 Leasing dlouhodobého majetku	118
2.2.6.1 Provozní leasing	119
2.2.6.2 Finanční leasing	119
2.2.7 Pohled IFRS	128
2.2.7.1 Nehmotná aktiva	128
2.2.7.2 Pozemky, budovy a zařízení	131
2.2.7.3 Investice do nemovitostí	143
2.2.7.4 Finanční leasing	145
2.3 Finanční majetek	152
2.3.1 Peníze	154
2.3.1.1 Pokladna	155
2.3.1.2 Ceniny	157
2.3.1.3 Bankovní účty	159
2.3.2 Cenné papíry	163
2.3.2.1 Akcie	167
2.3.2.2 Dluhopisy	175
2.3.2.3 Derivátové kontrakty	189
2.3.2.3.1 Pevné termínované operace	192
2.3.2.3.2 Opce	203
2.3.2.3.3 Úvod do problematiky zajišťovacího účetnictví	208
2.3.3 Pohled IFRS	216
2.4 Zásoby	227
2.4.1 Nakupované zásoby	229
2.4.2 Zásoby vlastní výroby	237
2.4.3. Specifické operace se zásobami	241
2.4.3.1 Zásoby určené ke zpracování	241
2.4.3.2 Náhradní díly	246
2.4.4 Převody mezi skupinami zásob	251
2.4.5 Inventarizace zásob	254
2.4.5.1 Dočasné a trvalé rozdíly	254
2.4.5.2 Vnitřní předpis o zásobách	256
2.4.6 Pohled IFRS	262
2.5 Pohledávky a závazky	269
2.5.1 Pohledávky a závazky z obchodního styku	273
2.5.1.1 Dodavatelско-odběratelské vztahy	273

2.5.1.2 Řešení neuhrazených pohledávek	276
2.5.1.3 Směnečné operace	283
2.5.2 Cizoměnové operace	289
2.5.3 Pohledávky a závazky vůči zaměstnancům	292
2.5.4 Závazky z vydaných dluhopisů	300
2.5.5 Pohledávky a závazky vůči státu	304
2.5.6 Rezervy a přechodné položky	315
2.5.6.1 Rezervy	315
2.5.6.2 Přechodné položky	325
2.5.6.3 Pohled IFRS: Rezervy	330
2.6 Vlastní kapitál	334
2.6.1 Základní kapitál	335
2.6.2 Výsledek hospodaření	338
2.6.2.1 Náklady a výnosy	342
2.6.2.2 Druhové a účelové členění provozních nákladů	345
2.6.3 Pohled IFRS: výnosy	349
2.7 Účetní uzávěrka	350
2.7.1 Inventarizace	353
2.7.2 Daňová povinnost	357
2.7.2.1 Splatná daň z příjmů	358
2.7.2.2 Odložená daň z příjmů	360
2.7.3 Pohled IFRS: splatná a odložená daň	367
2.8 Účetní doklady v praxi	369
2.8.1 Stručně o firmě	369
2.8.2 Vybrané účetní případy, které nastaly v prosinci 2011	369
2.8.2.1 Strukturování jednotlivých případů	369
2.8.2.2 Náležitosti účetního dokladu	371
2.8.2.3 Jednotlivé účetní případy	372
2.8.3 Účetní rozvrh společnosti FRESH SNACK na rok 2011	431
3 Účetní závěrka	437
3.1 Účetní výkazy	439
3.1.1 Rozvaha	439
3.1.2 Výkaz zisku a ztráty	445
3.1.3 Příloha	451
3.1.4 Přehled o peněžních tocích	466
3.1.5 Přehled o změnách vlastního kapitálu	474
3.1.6. Pohled IFRS	474
3.1.6.1 Složky účetní závěrky	474
3.1.6.2 Zisk na akcii	482
3.1.6.3 Mezitímní účetní výkazy	486
3.2 Souvislé příklady	488
3.2.1 Souvislý příklad Komín (pro začátečníky a mírně pokročilé)	488

3.2.2 Souvislý příklad DARDA (pro pokročilé)	500
3.3 Následné povinnosti spojené s účetní závěrkou	535
3.3.1 Informační povinnost vůči národnímu účetnictví	535
3.3.2 Audit účetní závěrky	552
3.3.3 Výroční zpráva	559
3.3.4 Datové schránky	562
4 Využití účetních dat pro finanční řízení	565
4.1. Finančně-matematické repetitorium	567
4.1.1. Časová hodnota peněz	572
4.1.2. Oceňování cenných papírů	578
4.1.2.1 Oceňování akcií	578
4.1.2.2 Oceňování dluhopisů	582
4.1.2.3 Oceňování opcí	587
4.2. Finanční analýza	592
4.2.1. Horizontální a vertikální analýza účetních výkazů	593
4.2.2. Analýza poměrových ukazatelů a čistého pracovního kapitálu	601
4.2.2.1 Ukazatele rentability	602
4.2.2.2 Ukazatele likvidity a čistý pracovní kapitál	608
4.2.2.3 Ukazatele aktivity	611
4.2.2.4 Ukazatele zadluženosti	615
4.2.2.5 Ukazatele kapitálového trhu	618
4.2.3. Analýza soustav ukazatelů	621
4.2.4. Souhrnné metody hodnocení výkonnosti podniku	623
4.3. Rozhodovací úlohy o budoucí kapacitě	626
4.3.1. Metody hodnocení investičních projektů	629
4.3.1.1. Základní metody hodnocení investičních projektů	633
4.3.1.2. Možnosti zohlednění rizika v investičním rozhodování	647
4.3.1.3. Financování investičních projektů: leasing versus úvěr	661
4.3.2. Průměrné náklady kapitálu	667
5 Manažerské účetnictví	675
5.1 Náklady v manažerském účetnictví	675
5.1.1 Charakteristika nákladů	675
5.1.2 Pojetí nákladů	676
5.1.2.1 Finanční pojetí nákladů	676
5.1.2.2 Hodnotové pojetí nákladů	677
5.1.2.3 Ekonomické pojetí nákladů	677
5.1.3 Členění nákladů z různých hledisek jejich využití	677
5.1.3.1 Členění nákladů podle druhů	678
5.1.3.2 Účelové členění nákladů	678
5.1.3.3 Členění nákladů v závislosti na objemu výkonů	683
5.1.3.4 Členění nákladů podle místa vzniku a odpovědnosti	686
5.1.3.5 Členění nákladů ve vztahu k rozhodování	687

5.1.3.6 Členění nákladů pro vykazování výsledku hospodaření	689
5.1.4. Hodnotová kritéria podnikatelského procesu	689
5.1.4.1 Hospodárnost nákladů	689
5.1.4.2 Ekonomická účinnost	690
5.1.4.3 Efektivnost podnikání	690
5.2 Kalkulace jako nástroj hodnotového řízení po linii výkonu	691
5.2.1 Výkonově orientované řízení	691
5.2.2 Výkonově orientované účetnictví	691
5.2.3 Kalkulační členění nákladů	692
5.2.4 Kalkulace nástroj řízení	692
5.2.5 Metoda kalkulace	693
5.2.5.1 Předmět kalkulace	693
5.2.5.2 Způsob přiřazování nákladů předmětu kalkulace	694
5.2.5.3 Struktura nákladů v kalkulaci	699
5.2.6 Kalkulační systém z hlediska časového horizontu	704
5.2.6.1 Předběžná kalkulace	705
5.2.6.2 Propočtová kalkulace	705
5.2.6.3 Plánová kalkulace	706
5.2.6.4 Operativní kalkulace	708
5.2.6.5 Výsledná kalkulace	710
5.2.6.6 Kalkulace ceny	712
5.2.7 Využití kalkulací pro řízení	713
5.3 Postavení rozpočtu nákladů v soustavě plánů a rozpočtů	713
5.3.1 Soustava plánů a rozpočtů	713
5.3.2 Rozpočet – nástroj řízení	714
5.3.2.1 Hlavní rozpočet společnosti	714
5.3.2.2 Vnitropodnikový rozpočet	714
5.3.2.3 Krátkodobý rozpočet režijních nákladů	715
5.3.3 Formy rozpočtu režijních nákladů a jejich kontrola	715
5.3.3.1 Pevný rozpočet	715
5.3.3.2 Variantní rozpočet	716
5.3.3.3 Limitní rozpočet	716
5.3.3.4 Indikativní rozpočet	716
5.3.3.5 Klouzavý rozpočet	717
5.3.3.6 Přepočtený rozpočet	717
5.3.4 Metody rozpočtování režijních nákladů	718
5.3.4.1 Indexní rozpočtování	718
5.3.4.2 Rozpočtování s nulovým základem	719
5.3.4.3 Ostatní metody rozpočtování	719
5.4 Účetní hodnotová kritéria pro řízení po linii odpovědnosti	719
5.4.1 Řízení po linii odpovědnostních středisek	719
5.4.2 Organizační a ekonomická struktura společnosti	721
5.4.2.1 Organizační struktura útvarů	721
5.4.2.2 Ekonomická struktura odpovědnostních středisek	721

5.4.3 Typy odpovědnostních středisek	721
5.4.3.1 Nákladové středisko	722
5.4.3.2 Ziskové středisko	723
5.4.3.3 Rentabilitní středisko	723
5.4.3.4 Investiční středisko	723
5.4.3.5 Výnosové středisko	724
5.4.3.6 Výdajové středisko	725
5.4.4 Předací ceny v odpovědnostním účetnictví	726
5.4.4.1 Typy vnitropodnikových cen	726
5.4.5 Výsledky hospodaření středisek	727
5.5 Procesně orientované účetnictví	728
5.5.1 Řízení založené na vztahu nákladů k aktivitám	728
5.5.2 Kalkulace založená na vztahu k aktivitám	729
5.5.3 Rozpočty založené na vztahu k aktivitám	732
Literatura	735
Právní předpisy	736
Přílohy	737
Příloha 1 – Typový účtový rozvrh pro podnikatele	738
Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek	738
Účtová třída 1 – Zásoby	739
Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry	740
Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy	741
Účtová třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky	742
Účtová třída 5 – Náklady	743
Účtová třída 6 – Výnosy	745
Účtová třída 7 – Závěrkové a podrozvahové účty	746
Příloha 2 – Seznam platných Českých účetních standardů a interpretací Národní účetní rady	748
Příloha 3 – Anglická terminologie související s účetními výkazy	750
P3.1 – Rozvaha	750
P3.2 – Výkaz zisku a ztráty (druhé členění)	754
P3.3 – Výkaz zisku a ztráty (účelové členění)	756
P3.4 – Výkaz cash flow	758
P3.5 – Přehled o změnách ve vlastním kapitálu	760
P3.6 – Překladový můstek vybraných pojmů	761
Příloha 4 – Seznam platných standardů IFRS a interpretací IFRIC	772
Příloha 5 – Daňový kalendář 2011	775
Příloha 6 – Sazby stravného	785
Rejstřík	793